

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Tos/92/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519010614
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štíft
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1519010614.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Štífta a sudcov JUDr. Magdalény Blažovej a JUDr. Michala Valenta, v trestnej veci obžalovaného W. H. a spol. pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák., o sťažnosti obžalovaného W. H. proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 1T/63/2019 zo dňa 10. 10. 2019, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 17. októbra 2019, takto

rozhodol:

I.

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zrušuje sa napadnuté uznesenie.

II.

Podľa § 238 ods. 4 Tr. por. sa obžalovaný W. H., nar. XX. XX. XXXX, t. č. vo ÚVV Bratislava od 01. 04. 2019, ponecháva vo väzbe z dôvodu § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák.

III.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sa väzba u obžalovaného W. H., nar. XX. XX. XXXX, dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahrádza.

odôvodnenie:

Sťažnosťou napadnutým uznesením Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 1T/63/2019 zo dňa 10. 10. 2019 bolo rozhodnuté podľa § 238 ods. 4, § 72 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. tak, že súd obvineného W. H., nar. XX.XX.XXXX/XXXX v C., trvale bytom K., O. H. XXX/XX, t. č. vo väzbe v ÚVV Bratislava od 12. 04. 2019, ponecháva vo väzbe. Ďalej bolo rozhodnuté podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. tak, že súd väzbu obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahrádza.

Samosudca okresného súdu svoje rozhodnutie odôvodnil v podstate tým, že obvinený je dôvodne trestne stíhaný pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., pričom je usvedčovaný aj výpoveďou svedka - poškodeného J. K., protokolom rozdielu T. poukážok zo dňa 05. 04. 2019 s inventarizáciou, kamerovými záznamami a zápisnicami o vydaní veci obvineného. Vzhľadom k týmto dôkazom i v tomto štádiu trestného konania existuje podľa názoru samosudcu súdu prvého stupňa silné podozrenie, že obvinený W. H. skutok, ktorý sa mu kladie za vinu, skutočne aj spáchal, čím je naplnená formálna stránka väzby. Samosudca prvostupňového súdu ďalej dôvodil, že pokiaľ ide o materiálnu stránku väzby, t. j. obavu, že v prípade prepustenia na slobodu, bude obvinený ďalej pokračovať v páchaní trestnej činnosti, čím je naplnený väzobný dôvod tzv. preventívnej väzby, podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., tou konkrétnou skutočnosťou je práve osoba obvineného W. H., ktorý bol doposiaľ dvakrát súdne trestaný a to rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/298/2009 z 27. 11.2009, právoplatného dňa 27. 11. 2009, kedy mu za trestné činy lúpeže spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 188 ods. 1 Tr. zák., vydierania spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 189 ods. 1 Tr. zák. a prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 roky 6 mesiacov

198 ks T. poukážok s nominálnou hodnotou 5€ sériových čísiel XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX-XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX-XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, čím spôsobili spoločnosti T. I. SR, a. s., so sídlom J. nám. č. X/A D., X.: XX XXX XXX, škodu krádežou vo výške 4.876€.“

Podľa § 80 ods. 1 Tr. por. ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak

c) s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaneho prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. por. väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a väzba v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutný čas

Podľa § 76 ods. 2 Tr. por. základná lehota väzby v prípravnom konaní je sedem mesiacov; prokurátor je povinný prepustiť obvineného na slobodu najneskôr v posledný deň tejto lehoty, ak nepodá najmenej dvadsať pracovných dní pred jej uplynutím obžalobu, návrh na schválenie dohody o vine a treste alebo sudcovi pre prípravné konanie návrh na predĺženie tejto lehoty.

Podľa § 76 ods. 6 písm. a/ Tr. por. celková lehota väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie presiahnuť dvanásť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre prečin.

Podľa § 76 ods. 7 písm. a/ Tr. por. z lehoty uvedenej v odseku 6 pripadá na prípravné konanie najviac sedem mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre prečin.

Podľa § 238 ods. 4 Tr. por. ak je obvinený vo väzbe, rozhodne súd o väzbe prednostne a urýchlene a ak to okolnosti prípadu umožňujú, tak súčasne s rozhodnutím podľa § 239 ods. 1, § 241, § 244 alebo § 331 ods. 1, najneskôr však tak, aby postupom podľa § 76 ods. 3 alebo 4 došlo k právoplatnému rozhodnutiu o väzbe do uplynutia lehoty, ktorá by bola základnou alebo predĺženou lehotou väzby v prípravnom konaní.

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie, rozhodne vo veci sám.

Nadriadený súd po posúdení všetkých okolností prípadu dospel k záveru, že okresný súd postupoval správne, keď po podaní obžaloby na obžalovaného W. H. rozhodol o jeho ponechaní vo väzbe z nezmenených dôvodov za jej súčasného nenahradenia dohľadom probačného a mediačného úradníka, pričom svoje rozhodnutie riadne písomne odôvodnil v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona. Konanie predchádzajúce napadnutému uzneseniu netrpí žiadnymi procesnými vadami, ktoré by mali za následok nezákonnosť ďalšieho trvania väzby, a príslušné procesné ustanovenia o lehotách boli dodržané.

Väzba obžalovaného začala plynúť dňa 12. 04. 2019 o 01:40 hod., tzn. podľa citovaného ustanovenia § 76 ods. 2 Tr. por. koniec základnej sedemmesačnej lehoty pripadá na 12. 11. 2019 a obžaloba bola podaná dňa 01. 10. 2019, teda viac ako „najmenej dvadsať pracovných dní pred uplynutím základnej lehoty trvania väzby“.

Samosudca okresného súdu dňa 02. 10. 2019 nariadil výsluch obžalovaného na 10. 10. 2019, na ktorý bol obžalovaný predvedený z ÚVV Bratislava, teda možno konštatovať, že urýchlene a spolu s doručením termínu výsluchu riadne doručil obžalovanému a jeho obhajcovi i obžalobu Okresnej prokuratúry Bratislava V sp. zn. 1Pv/147/2019 zo dňa 01. 10. 2019 a výzvu podľa § 240 Tr. por.

Pokiaľ sa týka samotných podmienok väzby sťažnostný súd uvádza, že pre väzobné stíhanie je potrebné kumulatívne naplniť formálne podmienky spočívajúce v zákonnosti vzniesenia obvinenia, oznámení obvinenia obvinenému a možnosti obvineného sa k tomuto vyjadriť, a tiež materiálne podmienky spočívajúce v dôvodnosti podozrenia a v existencii jedného alebo viacerých dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ až c/ Tr. por. Zároveň nesmie byť väzobné stíhanie poznačené nečinnosťou či prietiahmi v konaní.

Z vyšetrovacieho spisu je nepochybné, že obžalovanému W. H. bolo riadne doručené uznesenie o vznesení obvinenia, ku ktorému mal možnosť sa vyjadriť, rovnako tak bola obžalovanému a jeho obhajcovi doručená i samotná obžaloba a preto sťažnostný súd konštatuje splnenie všetkých formálnych podmienok väzobného stíhania.

Sťažnostný súd sa s písomnými dôvodmi napadnutého uznesenia v plnom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach naň odkazuje bez potreby opakovania tam uvádzaných vecne správnych dôvodov.

Nadriadený súd teda konštatuje, že doposiaľ vykonané dôkazy opodstatňujú trestné stíhanie obžalovaného aj po podaní obžaloby. Opodstatnenosť trestného stíhania sa vo všeobecnosti odvodzuje od dôvodnosti podozrenia, že určitá osoba spáchala trestný čin. Dôvodnosť podozrenia je daná vtedy, ak sú zadovážené také fakty, informácie a dôkazy, ktoré umožňujú urobiť logický úsudok o tom, že konkrétna osoba mala spáchať trestný čin, a to s prihliadnutím na všetky známe okolnosti prípadu.

In concreto je možné poukázať na doposiaľ vykonané dokazovanie, ktoré preukazuje dôvodnosť podozrenia, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania, tento napĺňa všetky znaky stíhaného prečinu krádeže podľa § 2X2 ods. 1 písm. b/, ods. 2 písm. a/ Tr.z zák. spáchaného formou spolupáchatelstva podľa § 20 Tr. zák. a je dôvodné podozrenie, že sa ho dopustil aj obžalovaný W. H.. Skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania, ako aj okolnosti mu predchádzajúce, opísal sám obžalovaný pri svojej výpovedi za účasti svojho obhajcu dňa 12. 04. 2019. Obžalovaný je ďalej predbežne usvedčovaný i výpoveďou spoluobžalovaného N. K., ktorý popísal priebeh skutkového deja a účasť obžalovaného W. H. na nej. Ďalej nemožno ponechať bez povšimnutia aj výpoveďou svedka - poškodeného J. K., protokol rozdielu T. poukážok zo dňa 05. 04. 2019 s inventarizáciou, kamerové záznamami a zápisnice o vyzvaní veci obžalovaného.

V tomto štádiu k vysloveniu záveru o dôvodnosti trestného stíhania voči osobe obžalovaného naďalej stačí vyšší stupeň pravdepodobnosti, ktorý však musí byť konkrétnymi skutočnosťami dostatočne odôvodnený. Nie je potrebné, aby trestná činnosť bola jednoznačne, spoľahlivo a bez akýchkoľvek pochybností preukázaná ihneď po podaní obžaloby, nakoľko rozhodnutie o vine či nevine obžalovaného bude predmetom ďalšieho konania pred súdom.

Krajský súd teda konštatuje, že nebol doposiaľ produkovaný taký dôkaz, ktorý by vyvrátil usvedčujúce dôkazy do takej miery, aby bolo možné konštatovať zjavnú neopodstatnenosť trestného stíhania a tým aj neopodstatnenosť „základu“, z ktorého je potrebné vychádzať pri posudzovaní toho, či je vôbec možné uvažovať o väzobných dôvodoch u obžalovaného W. H..

Správne súd prvého stupňa ustálil pretrvávanie dôvodov väzby u obžalovaného W. H. podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., pričom krajský súd zhŕňa a dopĺňa, že protiprávne konanie, z ktorého je obžalovaný dôvodne podozrivý, nepredstavuje u neho exces z jeho doterajšieho spôsobu života. Konkrétnymi skutočnosťami zakladajúcimi u obžalovaného W. H. dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sú okolnosti vyplývajúce z jeho osoby, keďže zo spisového materiálu je zrejmé, že do kontaktu s jurisdikciou prišiel štyrikrát (v dvoch prípadoch sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený), pričom ostatnýkrát rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 13T/72/2017 zo dňa 17. 07. 2018 a právoplatného toho istého dňa, pre zločin vydierania podľa § 20 k § 189 ods. 2 Tr. zák. za čo mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky so skúšobnou dobou na 2 roky, t. j. do 18. 07. 2020. Z uvedeného možno konštatovať, že prerokúvanej trestnej činnosti sa dopustil v priebehu plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia pre majetkovo - násilnú trestnú činnosť, pričom sa opätovne jedná o zločin. Z odpisu registra trestov ďalej vyplýva, že obvinený bol viackrát súdne trestaný pre druhovo rovnakú trestnú činnosť a v jeho osobe sa jedná o špeciálneho recidivistu. Ako správne poznamenal prvostupňový súd, pokiaľ ide o rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/298/2009 zo dňa 27. 11. 2009, právoplatného toho istého dňa, je síce pravdou, že tam uvedených trestných činov (lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 188 ods. 1 Tr. zák., vydierania spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 189 ods. 1 Tr. zák. a krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zák.), sa obžalovaný dopustil ako mladistvý, avšak obžalovanému bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky a 6 mesiacov nepodmienečne, teda jedná sa o trest prevyšujúci jeden rok uložený mladistvému a preto toto odsúdenie nemá zo zákona (§ 121 ods. 1 Tr. zák.) účinky zahľadania a vo vzťahu k nemu nie je v registri trestov zahľadanie odsúdenia vykázané.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že u obžalovaného W. H. nepominula dôvodná obava z pokračovania v trestnej činnosti. Existuje tu teda relevantná obava, že sa obžalovaný bude opätovne dopúšťať trestných činov a to ako majetkového tak aj násilného, prípadne aj iného charakteru a ohrozovať tak spoločnosť. Z doterajšieho konania obžalovaného je zrejmé, že je zvýraznená potreba zaisťovacím inštitútom väzby realizovať ochranu spoločnosti eliminovaním možnosti, aby obžalovaný pokračoval v páchaní trestnej činnosti.

Napriek vecne správne rozhodnutiu okresného súdu o ponechaní obžalovaného vo väzbe bolo potrebné napadnuté uznesenie zrušiť.

Dôvodom pre zrušenie napadnutého uznesenia bola jeho nepreskúmateľnosť vo výroku v bode I. v rámci ktorého absentuje vyjadrenie zákonného ustanovenia deklarujúceho konkrétny dôvod väzby obžalovaného vo výroku I. sťažnosťou napadnutého uznesenia.

Samosudca prvostupňového súdu sa obmedzil len na uvedenie ustanovenia § 238 ods. 4 Tr. por. za použitia nadbytočného ustanovenia § 72 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. ktoré bez ďalšieho svedčia „len o procese rozhodovania o väzbe a ponechaní v nej väzobne stíhanú osobu“ bez existencie špecifického väzobného dôvodu.

Vo vzťahu k obsahu výroku I. napadnutého uznesenia, ktorým súd rozhodol o ponechaní obžalovaného W. H. vo väzbe Krajský súd v Bratislave uvádza, že v ustanoveniach § 71 a v § 72 Tr. por. sú upravené tzv. formálne a materiálne podmienky väzby. Formálnymi podmienkami, ktoré sú uvedené predovšetkým v § 72 ods. 1 Tr. por., sa rozumie skúmanie základných procesných predpokladov pre rozhodnutie o väzbe („konať a rozhodovať možno len o väzbe osoby, proti ktorej bolo vznesené obvinenie“), pričom ďalší text obsahuje príkaz vo vzťahu k obsahu odôvodnenia rozhodnutia („... obsahuje aj uvedenie skutkových okolností, o ktoré sa výrok rozhodnutia o väzbe opiera“). Ďalšie odseky tohto ustanovenia obsahujú úpravu procesného postupu orgánov činných v trestnom konaní, procesný postup súdu ako aj procesné postupy iných oprávnených osôb. Materiálnymi podmienkami dôvodov väzby sa rozumejú hmotnoprávne predpoklady väzby, ktoré v zmysle § 71 ods. 1 Tr. por. tvoria jednak skutkové predpoklady vzatia do väzby (sú uvedené v uvádzacej vete ods. 1), a jednak konkrétne dôvody väzby vyjadrené v príslušnom písmene tohto odseku [písm. a) - úteková väzba, písm. b) - kolúzna väzba, písm. c) - preventívna väzba]. Materiálne podmienky väzby uvedené v uvádzacej vete a v príslušných - konkrétnych dôvodoch podľa jednotlivých písmen (alebo paralelne), musia byť splnené súčasne. Z uvedeného vyplýva, že súd musí pred rozhodnutím o väzbe preskúmať splnenie základných procesných predpokladov pre také rozhodnutie a až potom skúma materiálne podmienky väzby uvedené v § 71 ods. 1 Tr. por. Ustanovenie § 72 ods. 2 Tr. por. o splnení formálnych podmienok na vzatie obvineného do väzby preto nepatrí do výroku uvedeného uznesenia, ale sa musí premietnuť v jeho odôvodnení. Naopak, výrok uznesenia súdu, ktorým rozhodne o vzatí obvineného do väzby, alebo o ponechaní obvineného vo väzbe, musí obligatórne obsahovať materiálny dôvod väzby vyjadrený príslušným písmenom uvedeným v ustanovení § 71 ods. 1 Tr. por. (aby mohol byť tento výrok preskúmateľný v opravnom konaní), preto toto ustanovenie je jediným legálnym vyjadrením rozhodnutia súdu vo výroku uznesenia o väzbe (k tomu pozri Stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k rozdielnemu výkladu znenia zákonného poučenia v uznesení súdu o vzatí obvineného do väzby, pokiaľ ide o stanovenie lehoty na podanie sťažnosti proti takému uzneseniu a znenia výroku o vzatí obvineného do väzby, sp. zn. Tpj 51/2009, prijaté 7. decembra 2009 uverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 4/2010 pod číslom 29). V zmysle uvedeného preto ustanovenie § 72 ods. 2 Tr. por. nepatrí do výroku v bode I. napadnutého uznesenia.

Z výroku napadnutého rozhodnutia teda nebolo zrejmé, ktorý väzobný dôvod u obžalovaného pretrváva. Vzhľadom však k obsahu odôvodnenia sa samosudca vecne správne vysporiadal s skonštatovaním existencie dôvodu tzv. pokračovacej väzby v odôvodnení napadnutého uznesenia, z ktorého je síce bezpochyby zistiteľný uvedený dôvod väzby, avšak z dôvodu záväznosti výrokovej časti, ako aj s poukazom na § 176 ods. 1 písm. c/ Tr. por. považoval sťažnostný súd za nevyhnutné zrušiť napadnutý výrok podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. a rozhodnúť vo veci samostatným uznesením tak, aby bol úplne zrejmy pretrvávajúci väzobný dôvod obžalovaného.

Krajský súd nad rámec a pre prehľadnosť zakomponoval do výrokovej časti v bode I. i označenie konkrétnej skutkovej podstaty trestného činu pre ktorú je W. H. obžalovaný a to z dôvodu viackrát

meniacej sa právnej kvalifikácie momentálne stíhaného, žalovaného, prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák.

Napokon prvostupňový súd nerešpektoval zákonné ustanovenie § 72 ods. 2 druhá veta Tr. por. podľa ktorého odôvodnenie rozhodnutia o väzbe má obsahovať aj uvedenie skutkových okolností, o ktoré sa výrok rozhodnutia o väzbe opiera. Skutkové okolnosti je nevyhnutné špecifikovať v odôvodnení rozhodnutia, aby bolo zrejmé aj v neskorších štádiách konania, na ktorý skutok alebo skutky sa rozhodnutie o väzbe vzťahuje. Toto pochybenie prvostupňového súdu však napravil sťažnostný súd tým, že skutkové okolnosti vyplývajúce z podanej obžaloby výslovne uviedol v odôvodnení tohto uznesenia.

Krajský súd sa stotožnil s výrokom samosudcu, v ktorom nenahradil väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka vzhľadom na doterajšie odsúdenia a osobu obžalovaného, nakoľko všetky vyššie uvádzané skutočnosti neumožňujú dospieť k záveru, že by dohľad probačného a mediačného úradníka bol dostatočnou zárukou, že obžalovaný nebude v rovnakej alebo obdobnej trestnej činnosti pokračovať aj naďalej. Tento výrok bol prevzatý do rozhodnutia sťažnostného súdu bezo zmeny.

Na základe uvedeného a napriek vytknutému nedostatku, sa sťažnostný súd s rozhodnutím súdu prvého stupňa v plnom rozsahu stotožňuje a konštatuje, že rozhodnutie je vecne správne, pretože v prípade prepustenia obžalovaného z väzby na slobodu by hrozila reálna obava, že by mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti obdobného charakteru, najmä proti rovnakému hmotnému predmetu útoku (majetku iného), pričom zaisťovacím inštitútom väzby sa mu zabraňuje v takom prípadnom konaní.

Sťažnostný súd skúmal aj otázku doterajšieho postupu orgánov činných v trestnom konaní a súdu prvého stupňa z hľadiska rýchlosti konania a dodržania občianskych práv garantovaných ústavou, nadväzujúcich aj na článok 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a na ustanovenie § 2 ods. 6 Tr. por., pričom nezistil také pochybenia, resp. nečinnosť či prietahy v konaní, ktoré by mali za následok nutnosť prepustenia obžalovaného z väzby na slobodu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.